

Hen sorat Pablohen anchichay iGalacia

Ah aposel Pablo paat hen nintudtuchu hen pés-éy ommafurotan hen tatagu hen provinsiyan hen Galacia hen nangwana ahchi hen tawén way 51 ménat (Aposel 16:6, 15, 23). Yag kasenna agé enengwa hen narpasan hen toroy tawén. Ngém angkay yachi, yag neparég agé hen anchichay Judio way narpod Jerusalem way nempapelet way masapor ano torachén paat hen orchin Moses ya mamarkaan hen achar yag antaat mahara-an. Yag empapeletcha agé way faén tot-oway aposel ah Pablo, wat yachi anon nêfatan hen intudtuchuna.

Wat yachin nanoratana hen tatagud Galacia hen anchi tawénay 54 ménat ono 57. Yag tenàchégana agé hen kena-aposelna yag empacharanna way faén hen manongparan hen orchin hen metapyan an Apudyus te hen omafurotan an Jesu Cristu yanggay, te hen anchi orchinat an peet sarmeng way mempàila hen fador yag maid met én-énnéna way manga-an hen fador.

¹ Haén ah Pablo way nachutokan paat way man-aposel way faén tatagu hen nanutok ya namiyar an haén te ah Jesu Cristu paat yah Amana way Apudyus way nangempauchi an hiya hen natéyana. ² Wat antoyan hen sorat-on chàyu ahna hen provinsiyan hen Galacia. Haén ya amin hen antochay ifataaw way cha omafurot ahto, chani amin pakomostéén chàyu way cha ma-am-among

way manayaw an Apudyus ah kafabréfabréy ah-nad Galacia.

³ Wat ta totollongan chitaaw amin an Amataaw way Apudyus yah Apotaaw way Jesu Cristu, ya ta papannohoncha agé hen hamhamàtaaw.

⁴ Ya ah Apotaaw way Jesu Cristu, inidchatna hen acharna way matéy ah fayad hen fasortaaw ta wachay milufusantaaw hen anchi laweng way cha ma-ammaan hen antoy lota. Yag hen nangammaan Jesu Cristu an nadchi wat ah tommot-owaan hen laychén chillu Amataaw way Apudyus. ⁵ Wat ta machachayaw ah Apudyus ah ing-inggana. Amen.

An ihà-an hen anchi ammayay chamag ah kahara-an hen tatagu

2 Cor. 11:1-4; 1 Tim. 1:3-7

⁶ Anà ammag nahahaang way térén an chàyü te ammag naraka peet hen chayü manùgan an Apudyus way namele an chàyü ah metapyanyu an hiya gapon ség-ang Jesu Cristu. Yag an-ayuwat agég chan hagong hen anchi sabsafaliy tudtuchu way ekatyuwén ammayay chamag ah kahara-anyu ano. ⁷ Ngém ah katot-owana, maid angkay chillu safali ah ammayay chamag way mi-tudtuchu ah kahara-an no faén yanggay hen anchi chani intudtuchu. Ngém wachacha peet anohna hen safali way cha mangorkor hen hamhamàyu way anchag cha pachasén way minyatob hen anchi ammayay chamag mepanggép an Jesu Cristu. ⁸ Ngém achi angkay mafalin way miyatobchi. Te uray heno paat way mangintudtuchu hen safaliy kahara-an way uray chàni ono anghel

paat way marpo ad uchu, no itudtuchuna hen safali way achi kaman hen anchi loohni intudtuchu, sigurachu way ammag metap-ar ad imférno. ⁹ Imfafaggani chilluchi an chàyü hen anchi ar-argaw ngém kasen-o agé epegwa way no wachay mangintudtuchu ah safaliyay ketapyan an Apudyus no hen anchi pés-éy enafurotyu, ammag etap-ar Apudyus chicha ad imférno.

¹⁰ Wat no hiyachiyat, nokay hen hamhamàyu an haén ad uwan nò. Ay ammoh ekatyuwén chà anapén hen manayawanà hen tatagu ya faén hen manayawanà an Apudyus. Te non an umat agé yag an-o cha gamgaman hen manayawanà hen tatagu, achì koma térnén hen antoy chà iyale an chàyü. Yag no yachi agé, kapeletan way faénà ah ihay chan sérfi an Jesu Cristu.

Hen nekaman an Pablo way man-aposel
Apos. 9:1-32

¹¹ Sosnod, masapor ma-awatanyu way hen anchi ammayay chamag way chà intudtuchu, faén angkay hamhamà hen tatagu hen narpowana, ¹² ya faén agé tatagu hen nangacharà te ah Jesu Cristu paat hen nangempaka-ammun cha nadchi an haén.

¹³ Awniyat chengngaryu hen enkamkaman-o hen pés-éyna way an-og empapate paat hen afurotni way Judio. Te an-og penalipaligatan hen anchichay cha omafurot an Jesu Cristu ah katepoancha. ¹⁴ Wat haén hen ammag aw-awah no hen amin anchichay apapchongà hen chà manorachan hen afurotni way Judio way an-og

empapate paat way mamangchén hen anchichay gagangay hen anap-oni.

¹⁵ Ngém tàén no yachi hen enammaà, anà ammag senéség-angan chillu an Apudyus te loohà penepete peet an hiya way uray hen anchi cha-an-o miyana-an ah mangammaà hen laychéna. Yag gapon ség-angna, chinutokanà way mangamma hen antoy chà ammaan ad uwan.

¹⁶ Yag angkay hiyachi way inumchah hen tempo way ekat Apudyusén epaka-awatna an haén hen mepanggép an anàna way Jesus ta itudtuchù an chàyù way faén Judio, wat iggay-o i etoptopà hen tatagu hen ammaà. ¹⁷ Yag iggayà amin émméy ad Jerusalem way i nangentopà paat hen anchichay namangpango way aposel, te hen enammaà, nanidchiwéhà ad Arabia ya ana-at mamfangad chillu ad Damasco.

¹⁸ Yag yachi way narpas hen toroy tawén yag ana-at éméy ad Jerusalem way i mètagépfar an Pedro, yag nì-iggawà an hiya ah nasorok ah chuway chuminggu. ¹⁹ Ngém maid met innilà hen anchichay tapen hen aposel te anggay yanggay ah Jaime way enawchin Apo Jesus.

²⁰ Tot-owa amin antoy chà esorat an chàyù ya innilan Apudyus way faén kété-m-o cha natto.

²¹ Angkay hiyachi agé yag émméyà hen anchichay senakop hen Siria ya Cilicia. ²² Ngém hen hiyachiy tempo, cha-anà chillu ilan hen anchichay cha omafurot hen senakop hen Judea.

²³ Te ancha yanggay an chengngar way hen anchi tagu way namàpàgang hen anchichay cha omafurot, ammag hiyaat agé hen cha mang-inwarawag hen anchi ma-afurot way ekatnéén

tepo-ona hen anchi pés-éyna. ²⁴ Wat anchag chachayyawén ah Apudyus gapon haén.

2

Hen nangafunan hen anchichay tapenay aposel hen kena-aposel Pablo

Apos. 15:1-21; 2 Cor. 11:16-33

¹ Angkay nanlooh agé hen hempo-ro ya opatay tawén, kasenà émméy ad Jerusalem yag nìyale agé cha Bernabe an Tito. ² Yag hen émméyà ahchi, te empahpahmà Apudyus way masapor. Yag yachi way inumchah-ani, émméyà hen anchichay aposel way cha memponponò yag enet-énni way nantatagépfar yag an-owat haphapetén an chicha amin hen anchi ammayay chamag way chà intudtuchu hen anchichay faén Judio ta changén hen anchichay memponponò hen chà enkamkaman. Te masapor koma tàchéganà agé an chicha ta achi mamaid hen antoy chà itudtuchu ya hen anchichay intudtuchù agé. ³ Wat enafunan-cha way usto amin, yag uray agé hen anchi ifà way Tito way faén Judio, wat iggaycha met peletén hiya way mamarkaan hen acharna ah markan chi Judio. ⁴ Manowat te wachachan tapena way cha mangempapelet way ma-ammaan way chicha, chicha hen anchichay senang a-afurot way an-cha peet an i nìyamong way i manchangchangar no pakay chitaaw way ommafurot an Jesu Cristu wat inlisiyantaaw hen anchi orchin Moses. Yag chacha-at agé peletén chàni way manorot hen yachiy orchin. ⁵ Ngém iggay-aníyat nanguy-uya

an chicha ta achi paat miyat-at-atob hen katot-owaan hen anchi ammayay chamag ta memènong koma hen ketudtuchuwana an chàyu way faén Judio.

⁶ Yag ilanyu ngén, uray hen anchichay nan-angato way kaman ap-apohchi wat maid met enam-amhewcha hen chà intudtuchu ya maid met agé entaptapecha ah safali. Ya hen mangaryaén kaman ap-apo, te achi chillu patigén hen kena-ap-apocha, te achi chillu epohowan Apudyus hen tatagu gapon kasasa-adna. ⁷ Yag chicha agé, anchag enafunan amin hen enalè te enlasiucha way piniyar Apudyus haén way min-warawag hen anchi ammayay chamag hen anchichay faén Judio way kaman agé hen namiyarana an Pedro way manudtuchu hen anchichay Judio. ⁸ Ya maila way ah Apudyus way namgah hen nanudtuchuwana Pedro hen Judio, hiya agé chillu hen namgah hen nanudtuchuwà hen faén Judio. ⁹ Yachi yag hen anchichay anap-apocha way cha Jaime an cha Pedro an Juan, na-awatancha way ah Apudyus hen namiyar an haén, wat lenamanocha chàni an Bernabe ah mempàil-ancha way ifacha chàni. Yag nana-afunanni amin way chàni hen i manudtuchu hen faén Judio yag chicha agé hen i manudtuchu hen Judio. ¹⁰ Yag hen imfagacha yanggay an chàni, ta achini koma aliw-an way to-morong hen anchichay maid mafalinna way cha omafurot ahchid Jerusalem way yachi chillu hen hehemmàni way ma-ammaan.

Hen nangamhewan Pablo an Pedro ad Antiokia

¹¹ Angkay hen-argawan way ummaleh Pedro ad Antiokia, an-o tot-owag enamhew hiya hen sangwanan hen anchichay tatagu te narawag way ammag enomfat hen anchi enkamkamanna, ¹² te yato hen nekaman. Hen inumchahan Pedro ad Antiokia, cha met nèofò-ofong hen anchichay faén Judio way cha omafurot. Ngém angkay hiyachi yag wachacha hen inumchah way nanligwat an apo Jaime ad Jerusalem way téréday Judio way papattigéncha paat hen anchi orchin Moses. Yag ah Pedro, gapon pangégna way lawengéncha hiya, annag entagay way mèofong hen anchichay faén Judio. ¹³ Yag hen anchichay tapen hen Judio way cha omafurot agéhchi, anchag na-awawit an hiya. Yag uray agé ah Bernabeyén nètemfuruy. ¹⁴ Ngém yachi way enlasin-o way ammag iggay mèttemfuruy hen anchi chacha enammaan hen anchi katot-owaan way intudtuchun hen anchi ammayay chamag, an-og nan-ingar hiya hen sangwanancha amin, ekat-owén, “Heay Pedro, tot-owa way Judioa, ngém anno met ammag entagay way manorot hen gagangay hen Judio. Yag ad uwanat agé way entagayno, yag cham peletén hen anchichay faén Judio way manorot hen anchichay gagangay.”

Nampachong hen kahara-an hen Judio ya hen faén Judio

Rom. 6:5-6; 7:4-13; 9:30-33; Efes. 2:8-9

¹⁵ Entoroy-o way mangempacharan, ekat-owén, “Ilam ngén, chitaaw hen tot-oway Judio te niyanàtaaw way tenten paat way Judio way faéntaaw kaman hen anchichay faén Judio

way maid innilacha hen laychéen Apudyus. ¹⁶ Ngém innilataaw met way faén chillu hen manorotan hen anchi orchin Apudyus way ensorat Moses hen mangamma hen tatagu ah maid fasorna an Apudyus, te hen omafurotan an Jesu Cristu yanggay. Wat uray chitaaw way Judiowat hen nangafurotantaaw an Jesu Cristu hen nangimfilangan Apudyus an chitaaw ah maid fasorna an hiya ya faén paat hen chataaw nanorotan hen orchinanchi. Te achi chillu mafalin way ifilang Apudyus hen tatagu ah maid fasfasorna an hiya gapon manorotana hen orchin. ¹⁷ Wat yachi hen mangawatantaaw way uray chitaaw way Judio wat menangfasortaaw met agé way kaman hen anchichay faén Judio. Ngém ay ammoh mafalin ekattaawén, ah Cristu hen nangamma an chitaaw ah menangfasor gapon ninwalinantaaw hen orchin hen ommafurotantaaw an hiya. Faén, a. ¹⁸ Te ilanyu ngén, no fangchê hen anchi orchin way niwawallin, kaman chà ongohan hen anchi enammaan Jesus ah manga-an hen fasor-o, wat kapeletan, fasorchi an Apudyus. ¹⁹ Yag mepanggép agé hen anchi orchin, na-awata way heno way manlabseng an nadchiyat mepapchit. Wat yachi hen nanginyanggayà te maid poros manchinlà ah katorongà mepanggép hen anchi orchinanchi. Yag ah Jesu Cristu chillu paat hen chà manchinlan way manorong an haén way mangamma hen laychéen Apudyus. ²⁰ Te kamanà niyatéy an hiya hen nekorosana way yachin natéyan hen anchi nachachà-an way hamhamào. Wat ad uwan, faén haén hen chan

maneho hen hamhamào hen antoy natatagguwà hen antoy lota te ah Jesu Cristu way niyachar an haén. Ya chà manchinlan hen torongna way hiyan anà Apudyus way gapon layadna an chitaaw, annag inidchat hen acharna way matéy ah sobfottaaw. ²¹ Wat sosnod, achi koma mafalin way ammag iwalin hen ség-ang Apudyus, te hamham-ényu ngén. Non an umat yag ifilang Apudyus hen tatagu ah maid fasorna an hiya gapon nanorotancha hen orchin, achi pay ammag maid paat sérfin hen natéyan Jesu Cristu.”

3

Achi mètèmfuruy hen manorotan an Jesu Cristu hen manorotan hen anchi orchin

Rom. 8:1-17

¹ Chàyu way iGalacia, pakay an-ayug kaman naong-ong. Nokay hen nan-at an chàyu ta ammag naraka hen ommafurotanyu hen safali. Ay ammoh faén narawag hen nangintudtuchuwanni an chàyu mepanggép hen natéyan Jesu Cristu hen anchi koros. ² Wat antoyan hen sarudsuchù an chàyu. Ay ammoh niyachar hen Espiritun Apudyus an chàyu gapo hen nanorotanyu hen anchi orchin yag faén gapon ommafurotanyu an Jesu Cristu hen nangngaranyu hen anchi ammayay chamag. ³ Kaman-ayu naong-ong a. Te ilanyu ngén, no hen Espiritun Apudyus hen tommorong an chàyu ah nanhagonganyu an Apudyus, ay ammoh ongohanyuchi ta masapor taptapyanyu ah manorotanyu hen anchi orchin. ⁴ Ay ammoh anyug achi papayanén hen aminay chayü ginìna gapon ommafurotanyu an Jesu

Cristu. Papayanényu koma. ⁵ Ya hamham-ényu ngén agé, te hen nangidchatan Apudyus hen Espirituna an chàyü ya hen nangempàil-ana hen kaskascha-aw, faén met gapon nanorotanyu hen anchi orchin, te gapon ommafurotanyu hen anchi ammayay chamag mepanggép an Jesu Cristu.

⁶ Ta paniyê hen nekaman an Apotaaw way Abraham. Nesosorat hen alen Apudyus way ah Abraham, enafurotna hen imfagan Apudyus yag gapon afurotna, wat enakseptar Apudyus hiya ah ammayay tagu. ⁷ Wat hiyachi, ma-awatanyu koma way hen mifilang ah tot-oway ganà Abrahamat hen anchichay ammag mangafurot way tot-owa hen imfagan Apudyus. ⁸ Te imfafaggan chillu hen anchi nesosorat way alen Apudyus way umchah hen anchi ag-agaw way ifilang Apudyus hen uray anchichay faén Judio ah maid fasorcha an hiya no anchaat an omafurot. Yag yachi hen anchi ammayay chamag way imfagan Apudyus an Abraham hen nangaryanéén, “Gapon hea, matoronganचा amin hen katagutagu hen antoy lota.” ⁹ Wat ilanyu ngén. Tenorongan Apudyus ah Abraham gapo hen ommafurotana an hiya. Wat umat agé hen uray heno way tagu, no anchaat an omafurot an Apudyus wat mèawacha agé hen torong Apudyus way kaman hen nanorongana an Abraham.

¹⁰ Ngém heno way tagu way annag manchinlan way akseptarén Apudyus hiya gapon chana manorotan hen anchi orchin Apudyus way ensorat Moses, machudchusa chillu, te nesosorat hen anchi alen Apudyus way ekatnéén, “Heno way tagu way manlabseng hen uray an ihà-

an hen anchi nesosorat way orchinat machusa yag netap-ar.” Yaha hen tot-oway enalen Apudyus, yag ay ammoh wachay taguh maid poros lenabrabsengnah orchin. ¹¹ Wat yachi, sosnod, narawag way achi mafalin way ifilang Apudyus hen tatagu ah maid fasorna gapon manorotancha hen orchin. Te hen ihay nesosorat agé, ekatnéén, “Ifilang Apudyus hen tatagu ah maid fasorna an hiya no manokchuncha hiya, yag chichachi agé hen mètagu an hiya.” ¹² Waman hen anchi orchin, safali hen ka-aryana, te maid ekatnéén manokchun, te anna an ekatén, “Hen anchi mangamma amin hen anchi inyurchin hen orchin way maid paat ihah lenabsengna, wat hiya hen anchi achi machusa ya mètagu an Apudyus.” ¹³ Ngém gapo ta maid taguh maka-amma, wéhchiyén machusa koma. Ngém senobfot Jesu Cristu chitaaw te enkarona hen chusataaw way imfafaggan hen anchi orchin way mepachah koma an chitaaw. Yachi hen laychén hen ihay nesosorat way alen Apudyus way aryén way ekatnéén, “Heno way mehabrot hen away, yachi hen kail-an hen anchi térén way chusan Apudyus an hiya.” ¹⁴ Wat yachi hen nekaman an Jesu Cristu ta mafalin mèawa-ayu way faén Judio hen anchi empostan Apudyus an Abraham, te ad uwan matorongan-ayu agé non an-ayuwat an omafurot an Jesu Cristu. Te ad uwan, no omafurottaaw an Jesu Cristu, wat mìyachar hen Espiritun Apudyus an chitaaw amin te yachin empopostana.

Nansennafali hen anchi empopostan Apudyus

ya hen anchi orchin

Rom. 4:1-22; Heb. 6:13-15

¹⁵ Sosnod, ta kasenà mampani ta ma-awatanyu koma. No wachay nantoragan hen chuway tagu yag penelmaanchachi, achi mafalin maichén ya falewan hen safaliy tagu hen anchi toraganchi. ¹⁶ Wat yato hen ayan hen anchi penani. Ah Apudyus, wacha hen entoragna an Abraham way iluwar hen ihay ganàna. Yag elasinyu koma way iggayna agé ekatén iluwar hen anchichay chuar way ganàna, te hen ekatna, iluwar hen anchi an ihà-an way ganàna yanggay. Ya hen hiyachiy ganàna, hiyachi ah Jesu Cristu. ¹⁷ Wat hiyachi, wawà-acha hen anchi entotorag Apudyus an Abraham way empopostana way ma-ammaan, tàén cha-an midchat hen anchi orchin, te ingganah émméy ah opatgasot ya toronporoy tawén yag anat ifagan Apudyus hen anchi orchinna an Moses. Wat ay ammoh lawa mafalin iwalin hen anchi orchinanchi hen anchi empopostan Apudyus an Abraham way an met ummunud hen anchi orchin. Achi mafalin. ¹⁸ Te nokay peet hen sérfín hen nempostaan Apudyus hen empostana nò no ammag egad soroton hen anchi an ummunud way orchin ya anat awatén hen anchi empostana. Ngém ah katot-owana, inidchat Apudyus hen inidchatna an Abraham gapo yanggay ta empostana.

Hen kausaran hen anchi orchin

Rom. 7:7-13; 11:32; Efes. 2:1-10; Col. 3:11

¹⁹ Magat ekatyuwén, “Wat nokay lawa hen kausaran hen anchi orchin nò.” Changrényu ngén. Te hen kausaran hen anchi orchin way empaunud

Apudyus, ta wachay mangenlasinan hen tatagu hen kenaraweng hen chacha ammaan. Yag hen hehemmà Apudyus, wat masapor masorotchi ingganah umchah hen anchi ihay ganà Abraham way kafud-asan hen empopostana. Ya napatpateg chillu hen anchi empopostan Apudyus no hen anchi orchin, te ilanyu ngén. Hen nangimfagan Apudyus hen anchi orchin, anna an hennag hen anghel way kaman aron way i mangimfaga an Moses ya anat agé ifagan Moses hen anchichay tatagu. ²⁰ Waman hen anchi empopostan Apudyus an Abraham, maid met aron ah ina hennag te ah Apudyus paat hen émméy way i nètora an Abraham.

²¹ Awni yag wacha agéy mangaliyén, “Wat no yaha, ammag mankennontara peet hen anchi orchin Apudyus hen anchi empopostana.” Ngém achi angkay, te ilanyu ngén. Non an umat yag wachay orchin ah mannarég ah managu hen tatagu an Apudyus, wat ifilang Apudyus chicha ah maid fasorna an hiya non anchaat an soroton.

²² Ngém achi ummat hen anchi orchin ah managu hen tatagu an hiya te imfafaggan hen anchi nesosorat hen alena way maid tatagu ah iggay fummasor, te aminay tatagu, wat fummasorcha amin. Wat hiyachi hen masapor omafurotcha an Jesu Cristu ta anat mafalin idchat Apudyus an chicha hen anchi empopostana ah kahara-ancha.

²³ Hen cha-an umaliyan Jesu Cristu wat kaman paat imfifarud chitaaw hen anchi orchin te yachin nanguguwwarcha an chitaaw. Wat anag imfifarud chitaaw ingganah nepaka-ammu mepanggép hen omafurotan an Jesu Cristu. ²⁴ Wat

hen anchi orchin hen kaman nanangchén an chitaaw way nanguguwarcha inggana hen umaliyan Jesu Cristu. Te egad ummale ah Jesu Cristu ya anat mafalin ifilang Apudyus chitaaw ah maid fasfasorna an hiya. ²⁵ Yag ad uwan way inu-umchah hen omafurotan an Jesu Cristu, faén anchi orchin hen mamangchén an chitaaw te ah Jesus yanggay.

²⁶ Wat gapo hen afurottaaw, yachi hen nangana-an Apudyus an chitaaw te nanokchuntaaw ah Jesu Cristu, ²⁷ yag nafunyagantaaw amin agé gapon ommafurotantaaw an hiya. Wat hiyachi, innarataaw hen hamhamàna ah manhamhamàtaaw. ²⁸ Wat hiyachi ad uwan, Judio man ono faén ya alepan man ono faén, larae man ono fufae, napapchong amin hen mangi-il-an Apudyus gapon nangafurotan an Jesu Cristu. ²⁹ Wat no ah Jesu Cristu hen mamangchén an chitaaw, tàén faén-ayu Judiowat cha-ayu chillu mifilang ah tot-oway ganà Abraham ya an-ayu agég mèawa hen amin anchichay empopostan Apudyus an Abraham.

4

¹ Wachan kasen-o paniyén an chàyu mepanggép hen orchin. Hen anà hen tatagu, tàén tawichéna amin hen kok-owan amana, ammag kaman chillu hen anchichay alepan amana gapoh kaongana.

² Te masapor afurotona amin hen ifagan hen anchichay piniyar Amana way manalimun an hiya ingganah umchah hen anchi tempo way imfafagan amana way hiya hen egad. ³ Wat pachongna an chitaaw te hen anchi cha-antaaw omafurotan,

kamantaaw alepan way enafurottaaw amin hen gagangay way narpon tatagu hen antoy lota. ⁴ Ngém angkay inumchah hen anchi tempo way hehemà Apudyus chillu, hennagna hen anchi anàna hen antoy lota way namfalin ah tatagu way inyanà hen ihay fufae. Yag senorotna amin hen anchichay orchin hen Judio ⁵ ta wachay én-énnéna way manobfot hen aminay kaman alepan hen yachiy orchin. Wat yachi hen namalinéna an chitaaw ah anà paat Apudyus. ⁶ Yag hen nangempàil-an Apudyus way enanàna chitaaw tot-owa, empalena hen Espiritun Jesu Cristu way mỳachar an chitaaw way hiya hen mangintudtuchu hen manginhugchayantaaw way Ama ah Apudyus. ⁷ Wat ad uwan, faéntaaw alepan te a-anà paat chitaaw an Apudyus. Yag gapo agé ta anàna chitaaw, mèawataaw agé hen aminay idchatna hen a-anàna.

*Hen chanag Pablo hen anchichay iGalacia
Col. 2:16-19*

⁸ Hen anchi pès-éyna way cha-anyu ma-awatan mepanggép an Apudyus, an-ayu tot-owag alepan hen anchichay enap-apudyus way chan manchar an chàyu. ⁹ Ngém ad uwan way innilayu hen anchi tot-oway Apudyus way hiya hen nangimfilang an chàyu ah a-anàna, wat pakay paat ta inyu agé laychén way kasen mamangad way mampa-alepan hen anchi chachà-an way gagangayyu way maid poros etorongna ah kahara-anyu. ¹⁰ Te pakay chayü ano kasen ngilinén hen anchichay chayü nginilin hen pès-éyna way ag-agaw ya furan ya tawén. ¹¹ Anà ammag machanagan way térén gapon chàyu. Kaman paat yanggay maid sérfin

hen anchi chà nanfanfannugan way nanudtutduchu an chàyu.

¹² Sosnod, pangpangnga-aseyu paat ta kasenyu torachén haén. Te faén chillu hen anchi orchinni way Judio hen chà manchinlan ah kahara-à, te anà ammag kommaman an chàyu way maid chana soroton ah orchin. Ya ammay met agé hen aminay enkamkamanyu an haén hen anchi kawad-à an chàyu. Wat mamfangchényu koma hen hiyachiy hamhamà. ¹³ Ya cha-anyu ménat agé aliw-an hen anchi pés-éy nangintudtuchuwà hen anchi ammayay chamag an chàyu hen anchi nahorcha-à ah fabrèyyu gapon nansaketà. ¹⁴ Yag tàén napaligatan-ayu gapon anchi pararo way saket-o, iggay-ayu chillu marémha an haén way anyu chillug enanohan ya iggayyu amin etagtagay haén. Te anyuwat an menangili haén way kaman ménat hen manmangiliyanyu hen ihay anghel Apudyus ono ah Jesu Cristu paat non an umat yag hiyan ummale. ¹⁵ Te anyu an empàila hen pararo way laylayadyu an haén ahchi way non an mafalin, anyug enokat hen matayu ah nan-atyu hen matà. Wat nokay peet hen sommafaliyan hen hamhamàyu an haén ad uwan nò. ¹⁶ Te ay ammoh mafalin ta hen nangimfag-à hen tot-owa an chàyu hen mamusoranyu ah haén.

¹⁷ Hen annachay tataguhna way safali hen chacha itudtuchu, manowat te chacha epàila hen chakar way layadcha an chàyu. Ngém natén angkay hen gagaracha te hen laychéngaat kompét-ayu an chicha ta manchùganyu agé chàni ya hen intudtuchuni ta chichaat agé hen laylaychényu. ¹⁸ Achì ekatén laweng no wachay

tatagu ah mangempàila hen tot-oway layadna an chàyu non an maid koma laweng ah ganchatna ya nonat anna mangachidchéén way uray maichà ono wachaà. ¹⁹ Chàyu way a-anào way laylaychê, anà ammag cha maligatan gapon hamhamàon chàyu way kaman ménat hen cha ekaman anchi chan pànot way maligatan, te chà esaket way mamannéd hen chungatan hen afurotyu an Jesu Cristu. ²⁰ Non an koma mafalin ta wachaà paat ahna ad uwan ta an-owat paat an iyam-amma way managépfar an chàyu, te maid tot-owa innilà hen ekaman-o.

Hen miyaligan hen anchi manorot hen orchin ya anat hen anchi omafurot an Jesu Cristu

Rom. 9:6-9; Heb. 11:11

²¹ Chàyu way manlayad paat way manorot hen anchi orchin way ensorat Moses, ay ma-awatanyu hen imfagan hen yachi paat way orchin. ²² Te nesosorat hen yachiy orchin way chuwa hen anà Abraham way lenarae way hen anchi iha, hiya hen inyanà hen anchi alepan Abraham. Waman hen anchi iha, yachin inyanà hen anchi ustoy ahawana. ²³ Wat hen anchi anà Abraham way inyanà hen anchi alepanna way ah Agar, kaman hen marmuwan hen tatagu hen narmuwana. Waman hen anchi iha way inyanà hen ustoy ahawana, narmuchi gapo yanggay hen nangempopostaan Apudyus. ²⁴ Wat arà hen anchi chuway fufae ah pani way hen miyaligancha, kaman hen anchi chuway torag way entorag Apudyus. Te hen anchi ihay alepan way ah Agar way na-ahap

agé hen aminay ganàna, iyalig-o hiya hen anchi orchin way imfagan Apudyus an Moses hen anchi filig ad Sinai way sakopon hen Arabia. ²⁵ Yag émméy chillu hen antoy panì te hen anchi agwan hen ngachan hen anchi filigat Agar. Wat aminay tatagu way cha manorot hen anchi orchin, kamancha yanggay alepan te kaman paat ganà Agar chicha way na-ahap agé hen anchichay tatagud Jerusalem ad uwan. ²⁶ Ngém hen anchi ustoy ahawan Abraham way ah Sara way faén alepan, iyalig-o hiya hen anchi ihay Jerusalem way fabrèy ad uchu. ²⁷ Te hiya hen tommot-owaan hen anchi nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén, “Heay lopat, an-ag lomaylayad te uray maid nampànotam, an-a chillug lomagsak ah laylayadno, te tàén tenaynancha-a an ahawam, mamfangad way chùchùarat agé chillu hen ganàno no hen anchi mì-i-iggaw an ahawana.” ²⁸ Wat yaha sosnod, chitaaw hen miyaligan Isaac way inyanà cha Abraham gapon empostan Apudyus, te chitaaw agéat niyanàtaaw an Apudyus gapon anchi empostana. ²⁹ Ya hen anchi anà way niyanà gapon gagangay, annag penap-aligatan hen anchi anà way niyanà gapon Espiritun Apudyus. Yag kaman agéhchi ad uwan an chitaaw te hen anchichay kaman alepan hen anchi orchin, chacha agé pap-aligatén hen anchichay chan chinar an Jesu Cristu. ³⁰ Ono iggayyu ma-awatan hen anchi nesosorat way alen Apudyus way ekatnéén, “Eparyawno hen anchi alepan way hen-ina te achi mafalin mètawid hen anà hen alepan hen anà hen anchi faén alepan.” ³¹ Wat yachi, sosnod, ma-

awatanyu koma hen laychén cha natto way aryén way chitaaw, faéntaaw ganà hen anchi alepan te ganà chitaaw hen anchi faén alepan.

5

Faén koma hen anchi orchin hen manmanchar hen tatagu ta ah Jesu Cristu

Rom. 2:25-29; 4:9-12; 1 Cor. 7:18-20

¹ Sosnod, faéntaaw alepan te inlufus Jesu Cristu chitaaw hen kena-alepantaaw hen anchi orchin. Wat antaaw yanggay an é-égnanan hen anchi enammaana, yag achiyu paat agé cha epap-arufus hen anchi mamachas way mamangad hen kena-alepanyu hen orchin.

² Haénay Pablo way ifayu, an-og elawag paat way mangimfaga an natto an chàyü ta changrényu. Te no manokchunyu hen kamarkaan hen acharyu ah kahara-anyu, chayuwat angkay ammaan hen natéyan Jesus ah maid sérfina an chàyü. ³ Wat papannaagényu hen antoy ifagà ta epegwà. No ekatyuwén masapor masorot paat hen anchi orchin mepanggép hen kamarkaan hen achar wat masapor angkay sorotonyu agé amin hen anchichay tapenay liglamenteon hen orchin. ⁴ Hen annachay mangaliyéen sorotoncha hen orchin ah mangimfilangan Apudyus an chicha ah maid fasorna an hiya, ancha angkay ammag empahiyan hen acharcha an Jesu Cristu, te anchag enlahyan hen ség-angna. ⁵ Ngém chitaaw, chataaw namaméén hen mangimfilangan Apudyus an chitaaw ah maid fasorna an hiya gapon kafaellan hen Espirituna way chan anchar an chitaaw gapo hen ommafurotantaaw an Jesu Cristu. ⁶ Te no

tot-owa way nelarammong hen hamhamàtaaw an Jesu Cristu, ammag maid etorong hen anchi namarkaan hen achar ya hen cha-an namarkaan, te hen masapor yanggayat, hen mangafurotantaaw paat an hiya way hen kail-ana wat hen anchi man-ahelennaychantaaw.

⁷ Usto met hen anchi chayü enkaman way ommafurot hen pès-éyna, wat heno ngatan nangamma ah anyug sommenaan hen anchi tot-owa ad uwan nò ono henon inyawischa an chàyu. ⁸ Te faén angkay ah Apudyus way namele an chitaaw hen narpowan nadchi. ⁹ Um-at ta wacha an chàyu hen kaman anchi tenòtò way tàén akettoy, empapaketna amin hen anchi niyipowana. Te kaman agéhchi hen nitudtuchuan hen anchi nèfat an chàyu. ¹⁰ Ngém sésém-ém chillu hen hamhamào mepanggép an chàyu, te manchinlà ah Apo Jesus way manorong hen hamhamàyu ah achiyu mangafunan hen anchi nat-én way chana itudtuchu. Ya hen yachiy tagu way cha mangorkor hen hamhamàyu, no henoh nadchiyat, ichahana angkay hen kachusaana.

¹¹ Yag sosnod, mepanggép an haén agé non an umat yag tot-owa hen chacha aryén way chà ano itudtuchu way masapor mamarkaan hen achar ah kahara-an, wat pakay paat chaà mapaligatan nò. Te maid met esaket hen anchichay kacharaà way Judio mepanggép hen natéyan Jesu Cristu hen koros non an-owat an etape hen anchi orchin Moses. ¹² Wat hen laychéat yanggay koma, no anchag humiyan hen annachay cha mangorkor hen hamhamàyu ta no epapeletcha hen kamarkaan,

un-unninaat no ancha an gichahén.

¹³ Sosnod, penelen Apudyus chitaaw ta achi masapor sorotontaaw hen anchi orchin te inlufus chitaaw an nadchi. Ngém achi mafalin elasonyuchi ah kawayaanyu way mangamma ah heno way laylaychén hen achar, ta hen masapor ekamantaaw, antaaw ammag totollongan hen ifa gapon chataaw man-ahelennaychan. ¹⁴ Te amin hen anchi orchin Apudyus, henaém hen anchi iha way ekatnéén, “Masapor laylaychéntaaw hen ifataaw way kaman hen manlaychantaaw hen achartaaw.” ¹⁵ Ngém ar-arwachanyu te non ayug chan sososongel ya man-ahe-ennakés, an-ayu angkay ammag man-ahechinnachael.

Safali hen laychén hen Espiritun Apudyus no hen laychén hen gagangay hen tatagu

Rom. 7:14-25; 8:1-17

¹⁶ Yato hen tugun-on chàyu. Anyu komag eparufus hen Espiritun Apudyus way manmaneho hen hamhamàyu yag enafurotyu hen laychéna, te no yachi, kapeletan way achiyu ammaan hen anchi laweng way laylaychén hen achar. ¹⁷ Te ilanyu ngén, an angkay cha kontaréén hen anchi laylaychén hen achar hen anchi laychén hen Espiritun Apudyus. Ya umat agé hen anchi laychén hen Espiritu, anna agég cha kontaréén anchi laychén hen achar. Wat hen antoy chuwa, anchag chan kennontara ah hamhamà, wat antaawat agég achi maka-amma hen innilataaw way ammay. ¹⁸ Yag no hen anchi Espiritun Apudyus hen chan maneho an chitaaw wat maid mafalin hen anchi orchin way mamangchén an chitaaw.

¹⁹ Ya an agég narawag hen laylaychén hen achar way nigagangay hen tatagu, te hen laychéna, an mì-isséy hen faén ahawana ya laychéna agé hen laweng ya aggarémha way a-amma, ²⁰ ya hen man-ayawan hen enap-apudyus, ya hen mangusar hen mannakafalin way faén Apudyus hen narpowana. Ya hen tapena agé way manligwat hen laylaychén hen achar wat hen gumuru ya mè-esngel ya umat agé hen apés ya hen aningarngar, ya hen mangamgam hen ammay ah pagsaya-atana yanggay. Ya hen halenonot hen laychén hen achar wat humihiyyan way maid tempoyug, ²¹ te akés yanggay hen wacha, ya umat agé hen mamfutan-gan ya hen manlokkowan hen tapena, ya anat agé hen tapenay lawengay a-amma. Imfafaggà an chàyungém kasen-o chillu ifaga way heno way cha mangamma an cha nadchi, achi angkay metape hen mantorayan Apudyus.

²² Ngém safali tot-owa hen kafud-asan hen man-ancharan hen Espiritun Apudyus an chitaaw. Te hen ifungana wat hen man-ahelennaychan, ya hen lomaylaychan agé hen hamhamà ya hen kapanohana. Ya antaaw agég omanoh ya suméség-ang ya malilimpiyu ya matatallek, ²³ ya na-annad ya epafafataaw agé hen achartaaw. Wat no chichachi hen wacha an chitaaw, maid orchin ah chataaw labsengén. ²⁴ Yag aminay tatagu way netatappe an Jesu Cristu, ancha yanggay am-mag achiyén hen laylaychén hen achar te kaman paat nélansachi way hamhamà an hiya hen anchi natéyana hen koros.

²⁵ Yachi, sosnod gapo ta Espiritun Apudyus hen

nanagu an chitaaw an Apudyus wat masapor a-abfurotontaaw koma hen laychéna hen antoy natatagguwantaaw ad uwan. ²⁶ Ya achitaaw agég mampahih-ya te maid kasen epafùnag nadchi no faén yanggay hen apés ya hen lawengay hama-hamà.

6

Hen ekaman way man-ahetennorong

Rom. 15:1-6

¹ Sosnod, no mag-ay ta elasinyu way fummasor hen ifayu ono an nèfat, chàyu way tinudtuchuwan hen Espiritun Apudyus, iyam-ammayu way i magfaga an hiya ah katorongan hen hamhamàna ta ichahana hen usto. Ngém ar-arwachanyu agé ta achiayun paspasekat te magat ma-awis-ayu way fummasor. ² Masapor man-ahetennorongtaaw te yachi hen chataaw manorotan hen inyurchin Jesu Cristu. ³ Yag no ay wachay ihah tagu ah ammag mangaliyén egad ano hiya yag enammaana hen usto way achina ano masapor hen tugun ifana, chana angkay lokopon hen acharna, te maid met tagu ah achi manapor hen tugun. ⁴ Wat wéhchiyén masapor emamadna hen chana ammaan ta ilana no usto, ta no usto, yachi koma hen lomaylay-chana ta achina an epachong hen enammaana hen enammaan hen tapena ah minchayawana hen acharna hen tatagu. ⁵ Te wéhchiyén wachan kakenapsotna way yachi koma hen haham-éna ta faén hen kakenapsot hen ifana.

⁶ Ya hen ihay ifagà agé, heno way cha matudtuchuwan hen alen Apudyus, masapor

koma ifingayana hen anchi cha manudtuchu an hiya ah mafalinna.

⁷ Achiayu marokop, sosnod, te achi angkay marokop ah Apudyus. Te uray heno way ammaan hen tatagu, ichahana angkay hen féghah hen enammaana. Te kaman hen manmura way heno way inmuran hen tatagu, yachi agé hen fat-éna. ⁸ Wat no ammag ammaan hen tagu hen laylaychéen hen acharna, ichahana hen fungan hen hiyachiy enammaana way an machusa ah ing-inggana. Waman hen anchi tagu way mangamma hen laychéen hen Espiritun Apudyus, ichahana agé hen anchi ammay way marpon Espiritun Apudyus way yachi hen mètaguwan an hiya ah in-inggana. ⁹ Wat antaaw komag achi mappég way cha mangamma-amma hen ammay te no achitaaw iyanggayan, umchah hen tempona way mangchahantaaw chillu hen gunggunan hen amin anchi enammaantaaw way ammay. ¹⁰ Hiyachi, sosnod, hen kawad-antaaw hen antoy lota, antaaw ammag epapate way mangamma hen ammay hen aminay tatagu, kaskasen hen anchichay ifataaw way cha omafurot.

Hen anongoh way tugun Pablo

¹¹ Haén hen nangensorat hen antoy anongoh hen alè an chày, wat ilanyu hen kachinakar hen antoy chà ensorat. ¹² Hen annachay cha mangempapelet way mamarkaan hen acharyu ah somorotanyu hen orchin, ancha angkay an cha omamma ah kachayawanacha. Ya hen gan-chatcha agé, ta achicha koma mapaligatan gapo ta nanchinlancha hen natéyan Jesu Cristu hen anchi

koros. ¹³ Ngém ah katot-owana, uray hen anchichay namarkaan hen acharchaat, cha-ancha angkay chillu soroton amin hen anchi orchin, ya hen ganchatcha agé way mangempapelet an cha nadchi an chàyu, ta wachay epasekatcha way enafurotyu chicha paat. ¹⁴ Ngém haén, faén angkay hen kachayawà hen chà anapén, te maid chillu kasen chà ichayaw no faén yanggay hen nekorosan Apotaaw way Jesu Cristu. Yag gapon natéyana, wat naka-an hen layad-o hen uray heno way nigagangay hen tatagun antoy lota te ammag maid paat sérfín cha nadchi an haén ad uwan.

¹⁵ Wat hiyachi, ammag maid nat-énana hen namarkaan hen acharna ya hen iggay, te hen masasapor yanggayat hen kafalewan hen hamhamà.

¹⁶ Wat chàyu way cha somorot hen yatoy intugun-o, ta mapapanoh hen hamhamàyu ya ta totollongan chàyu way yachi chillu hen mekaman an chitaaw amin way tot-oway tatagun Apudyus.

¹⁷ Wat manepod ad uwan, maid koma mè-es-esngel an haén mepanggép hen antoy chà itudtuchu. Te an-o met ammag inlurud way nangamma hen laychén Apo Jesu Cristu way nangen-alepan an haén. Ya an agég nafilaflatan hen antoy achar-o ah kail-an hen katot-owana.

¹⁸ Wat hiyachi sosnod, ta totollongan chitaaw amin an Apotaaw way Jesu Cristu. *Haén ah Pablo.*

Hen alen Apudyus New Testament in Balangao

copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balangao

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1982, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Balangao

© 1982, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
a1cbff2a-e206-5c0d-b103-e2b24c337585